

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 232/2512

นายจี้อู แซ่ฮ้ง โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัดสหบัญชี ที่ 1 นายสุนทร โกไศยกานนท์ ที่ 2 นายวิวัฒน์ อุสันโน ที่ 3 จำเลย นางจุไร โกไศยกานนท์ ที่ 4 นางสาววิบูลพร สังขฤกษ์ ที่ 5 จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.ที่ดิน มาตรา 101, ป.ที่ดิน มาตรา 111, ป.ที่ดิน มาตรา 112

ย่อ / หลักกฎหมาย

ความผิดฐานค้าที่ดินโดยมิได้รับอนุญาตอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นความผิดที่รัฐเท่านั้นจะดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดเอกชนมิใช่ผู้เสียหายที่จะฟ้องร้องในความผิดส่วนนี้ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องจำเลยทั้ง 5 คนในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงประชาชน โดยใช้อุบายตั้งห้างหุ้นส่วนสหบัญชี จำเลยที่ 1 ขึ้นโดยให้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายและให้เช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ และใช้อุบายหลอกลวงแถลงความเท็จโดยประกาศโฆษณาแก่ประชาชนให้มาซื้อและเช่าซื้อที่ดินจัดสรรของจำเลยที่ 1 ที่ตำบลหนองคางพลู อำเภอหนองแขม จังหวัดธนบุรีทั้งระบบเงินสดและเงินผ่อนซึ่งความจริงแล้ว จำเลยที่ 1 ไม่มีที่ดินจะจำหน่าย หรือให้เช่าซื้อเลย ประชาชนรวมทั้งโจทก์หลงเชื่อและโจทก์ได้ตกลงเช่าซื้อที่ดิน 1 แปลงเนื้อที่ 100 ตารางวา ราคา 5,900 บาทและซื้อที่ดิน 1 แปลงเนื้อที่ 60 ตารางวา ราคา 6,000 บาท โดยได้ชำระค่าเช่าซื้อตามสัญญาเรื่อยมาจนครบงวดสุดท้าย และได้จ่ายเงินค่าซื้อที่ดินแปลงหลังไปแล้วโดยจำเลยหลอกลวงว่าจะรีบออกโฉนดให้ ต่อมาโจทก์สงสัยในพฤติการณ์จำเลย จึงไปตรวจสอบหลักฐานห้างหุ้นส่วนจำเลยที่ 1 จึงทราบว่าได้จดทะเบียนเลิกกิจการไปแล้ว โดยร่วมกันแจ้งความเท็จต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ขอเลิกห้างหุ้นส่วนโดยที่ไม่มีหนี้สินเหลืออยู่อีกแล้วและได้แบ่งทรัพย์สินที่เหลือกันหมดสิ้นแล้ว เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานนายทะเบียนหลงเชื่อยอมจดทะเบียนเลิกให้ ซึ่งความจริงห้างหุ้นส่วนจำเลยที่ 1 ยังมีหนี้สินจะต้องชำระแก่โจทก์และประชาชนซึ่งถูกฉ้อโกงไปอีกมาก และจำเลยยังมีความผิดดำเนินการค้าที่ดินโดยไม่รับอนุญาต ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341, 342, 343, 137, 83 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 101, 111, 112 ศาลชั้นต้นส่งหมายนัดและสำเนาฟ้องให้จำเลยที่ 5 ไม่ได้ จึงสั่งจำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ 5 ชั่วคราว จำเลยทั้ง 4 คนให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า สำหรับจำเลยที่ 1 ซึ่งได้จดทะเบียนเลิกห้างหุ้นส่วนไปแล้ว สิทธิภาคีอาญา มาฟ้องยอมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(1) สำหรับจำเลยที่ 2 ฟังว่าหลอกลวงโจทก์และประชาชนตามฟ้อง ส่วนจำเลยที่ 3 และ 4 ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกิจการนี้ พิพากษาว่าจำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 ให้จำคุกไว้ 3 ปี ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 3, 4 โจทก์และจำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยเกี่ยวข้อกับจำเลยที่ 1, 3, 4 ส่วนจำเลยที่ 2 ฟังว่ากระทำไปโดยลำพังตนเอง มิได้ร่วมมือกับจำเลยคนอื่นและโจทก์มิใช่ผู้อ่อนแอทางจิต จึงมีความผิดตามมาตรา 343 วรรค 1 ไม่ใช่วรรค 2 ส่วนในข้อหาจำเลยที่ 2 ค้าที่ดินโดยไม่รับอนุญาตนั้นโจทก์มิใช่ผู้เสียหาย แต่เห็นว่าที่จำเลยที่ 2 รู้สึกละเมิดและพยายามบรรเทาผลร้าย มีเหตุบรรเทาโทษพิพากษาแก้ไขลงโทษ 1 ใน 3 คงจำคุกจำเลยที่ 2 ไว้มีกำหนด 2 ปี นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยเฉพาะข้อกฎหมาย ซึ่งโจทก์มีสิทธิฎีกาขึ้นมาเท่านั้น สำหรับปัญหาในข้อที่ว่าสิทธิของโจทก์ในการฟ้องจำเลยที่ 1 ซึ่งได้จดทะเบียนเลิก

ข้างหุ้นส่วนไปแล้ว เป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(1) นั้น เห็นว่าเมื่อศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ 1 มิได้ดำเนินการอย่างใดเลยจนกระทั่ง จดทะเบียนเลิกไป ซึ่งเป็นการฟังว่ามีได้กระทำความผิด ฉะนั้นฎีกาโจทก์ในข้อนี้จึงไม่เป็นสาระแก่คดีอัน ควรได้รับการวินิจฉัย ส่วนฎีกาโจทก์ในปัญหาว่าโจทก์จะมีสิทธิฟ้องในข้อหากระทำความผิดตาม ประมวลกฎหมายที่ดิน ฐานดำเนินการค้าที่ดินโดยไม่รับอนุญาตนั้น เห็นว่าโจทก์หาเป็นผู้เสียหาย ในการกระทำความผิดส่วนนี้ไม่ หากเป็นเรื่องที่รัฐจะเป็นผู้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 2 เอง ฎีกาโจทก์ในข้อ อื่น ๆ เป็นการฎีกาในข้อเท็จจริงซึ่งต้องห้ามพิพากษายืน

องค์คณะ

แถม สิริสาตี . ชิต บุญยประสงค์ . โชค จารุจินดา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา . ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th . <https://thaideka.online/deka/232/2512>